

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-1093

18.11.2021

Fremtind Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Deformert basseng – skade oppstått plutselig?

Sikrede meldte om skade på basseng den 9.3.20. I skademeldingen forklarte sikrede at vann fra utsiden hadde presset bassenget sammen. Selskapet avslo erstatning først den 12.3.20 under henvisning til unntakene i vilkårspkt. 4.4. Etter at selskapet mottok skaderapport, avslo selskapet erstatning på nytt og hevdet at skaden ikke var tilfeldig og plutselig. Sikrede påklaget selskapets avslag den 23.10.20 og viste blant annet til at det ikke kunne være tvil om at en skade påført som følge av at sikringen hadde gått, var plutselig og tilfeldig. Selskapet avslo igjen erstatning den 9.11.20 og viste til at det at noe bare slutter å virke ikke vil være å anse som en skade med mindre årsaken er omfattet av forsikringsvilkårene. Sikrede påklaget selskapets avslag igjen den 26.1.21 og viste til at årsaken til at pumpene stoppet var overspenninger i strømnettet som kan oppstå ved lynnedslag. Selskapet avslo endelig erstatning den 3.2.20. Nemnda kom til at skaden på bassenget ikke var dekningsmessig da det ikke var dokumentert en plutselig skadeårsak.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 550 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på basseng.

Sikredes bygningsforsikring inneholder følgende vilkår:

Topp bygningsforsikring

1. Hva forsikringen omfatter

1.1 Bygning

Omfattes

- Utvendig basseng/ boblebad med tilknyttede ledninger inntil 500 000 kroner

(...)

2. Hvilke skader som erstattes

Tilfeldige og plutselige skader som framgår under, og utgifter som følge av slike skader.

(...)

Standard bygningsforsikring

(...)

3.3 Hageanlegg, utvendig basseng og brygge

Omfattes

(...)

- Utvendig basseng/ boblebad med tilknyttede ledninger med inntil 200 000 kroner

(...)

4. Hvilke skader som erstattes

Tilfeldige og plutselige skader som framgår under, og utgifter som nevnt i punkt 3.4

(...)

4.4 Annen skade

Dekkes

- Tilfeldige og plutselige skader.

Dekkes ikke

Unntakene og begrensningene som framgår over gjelder også for dette punktet.

(...)

- Skade som skyldes tingenes egne mangler, feil, svakheter eller mekanisk svikt også dersom dette skyldes slitasje, bruk eller alder.

Sikrede meldte skade til selskapet den 11.3.20 og forklarte at "vann fra utsiden hadde presset bassenget sammen". Sikrede oppga videre skadedato 9.3.20 og sendte selskapet bilder av det aktuelle bassenget.

Selskapet avsto erstatningskravet den 12.3.20 og viste til vilkårspkt. 4.4 om annen skade, hvor det fremgår at:

Forsikringen dekker ikke:

- Skade som skyldes utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, setninger, jordtrykk, frost, tele.
- Skade på utvendig basseng/ boblebad som skyldes frost.

Selskapet mottok 19.3.20 rapport utarbeidet etter befaringsmannen den 11.3.20:

(...)

NN forklarer at sikringene til pumpene hadde løst ut når han ikke var hjemme. Dette har ført til at det har samlet seg mye vann i grunnen rundt bassenget, som igjen har ført til at bassengkonstruksjonen har gitt etter.

Jeg har fagbrev som elektriker og har erfaring med elektromotorer og pumper over mange år. Jeg tok med pumpene og har feilsøkt. Det viser seg at den ene pumpen har kilt seg helt fast og går ikke rundt, sikringen løser derfor ut. Den andre har jordfeil, med isolasjonsmotstand til jord på 0,183 M Ω . Dette er målt 2 døgn etter pumpene er tatt ut av kummen, så den reelle verdien har mest sannsynlig vært vesentlig lavere. Dette har ført til at jordfeilbryteren har slått ut.

Jeg anser dette som den direkte årsaken til skaden på bassenget og utstyr som renseanlegg, motstrøms pumpe etc.

Selskapet avsto deretter erstatning den 20.3.20 og viste igjen til unntakene i pkt. 4.4. Videre la selskapet til grunn at skaden ikke var tilfeldig og plutselig, men skyldtes en teknisk svikt.

Sikrede anmodet 25.3.20 om en klargjøring av begrunnelsen for selskapets avslag. Selskapet svarte 3.4.20 at skaden ikke var tilfeldig og plutselig, jf. pkt. 4.4. Selskapet viste videre til at det etter pkt. 4.4 ikke gis dekning for skader som skyldes mekanisk svikt og tingenes egne mangler, feil og/eller svakheter. Den fremlagte rapporten tilsa at det var en mekanisk/teknisk svikt i pumpene som hadde ført til vannansamling i grunnen med påfølgende vanntrykk mot bassengkantene.

Sikrede påklaget selskapets avslag den 23.10.20 og viste til pkt. 1.1 om at forsikringen omfatter "utvendig basseng/ boblebad med tilknyttede ledninger inntil 500 000 kroner". Videre viste sikrede til at det ikke var mangler eller feil ved bassenget som hadde påført skaden, men feil ved pumpene. Sikrede mente videre at det ikke kunne være tvil om at en skade påført som følge av at

sikringen har gått, er plutselig og tilfeldig. Selskapet avsto igjen erstatning den 9.11.20 og viste til at det klart fremkom av serviceraporten at pumpen hadde kilt seg. At noe bare slutter å virke vil ikke være å anse som en skade uten at det er en årsak til dette som er omfattet av forsikringsvilkårene.

Sikrede påklaget selskapets avslag igjen den 26.1.21 og viste til e-post fra bassengmontør hvor det fremgikk at stoppen i begge pumpene erfaringsmessig kan "skyldes overspenninger i strømmettet, dette kan blant annet oppstå ved lynnedslag". Sikrede viste til vilkårspkt. 4.1 hvor det fremgår at brannskader som følge av "lynnedslag (...) dekkes". Sikrede mente det under enhver omstendighet var klart at bassenget ikke "bare sluttet å virke". Sikrede viste også til at hans dreneringsløsning ble anbefalt for andre kunder, og at hans løsning var en "meget bra installasjon".

Selskapet avsto erstatning igjen den 3.2.21 og viste til at dersom lynet hadde slått ned ville man sannsynligvis ha merket og sett det. Dersom det hadde vært overspenning i tidsrommet fra 18.8.19 og frem til skaden ble meldt, kunne sikrede be om logg på spenningsvariasjon fra kraftselskapet. Dersom spenningsvariasjon var tilfelle, kunne selskapet vurdere saken på nytt.

Saken ble brakt inn til Finansklagenemnda den 7.5.21.

Sikrede krever dekning for skade på bassenget og anfører at skaden inntraff plutselig. Sikrede viser til LA-2014-164499 hvor lagmannsretten kom til at begrepet "plutselig" måtte tolkes relativt i forhold til "hva slags skade det er snakk om og det konkrete hendelsesforløp". Sikrede mener det ikke er tvilsomt at skaden på bassenget har skjedd plutselig, jf. lagmannsrettsavgjørelsen. Videre har sikrede anført at skadeårsaken må anses som en plutselig og uforutsett ytre hendelse i vilkårenes forstand, og skaden faller derfor inn under dekningsområdet for sikringen.

Sikrede anfører videre at vilkåret om "tilfeldig og plutselig" skade uansett ikke kommer til anvendelse. Dette vilkåret følger av pkt. 4.4 i standardforsikringen og ordlyden "annen skade" indikerer at det gir anvisning på noe annet enn det som fremgår av de øvrige punktene i forsikringsavtalen. Det er i denne saken ikke tale om en slik "annen skade", men en skade som eksplisitt fremgår av Topp Bygningsforsikringens pkt. 1.1, og for øvrig er skaden uansett omfattet av standardforsikringens pkt. 3.3. Sikrede mener det er klart at unntaket ikke kommer til anvendelse i denne saken.

Selskapet avviser ansvar for skade på bassenget. Det dreier seg om to forskjellige skadehendelser som har oppstått på hvert sitt tidspunkt, skade på pumpene og skade på bassenget. Når det gjelder skadene på pumpene mener selskapet at pumpene kan ha sluttet å virke som følge av mekanisk svikt og tingenes egne mangler, feil og/eller svakheter. Det er ikke dokumentert at skadene skyldes overspenninger i strømmettet eller lynnedslag.

Videre anfører selskapet at skadene på bassenget ikke er "plutselige". Selskapet har vist til at deformingene av bassenget skyldes "stort vannpress i grunn rundt bassenget", jf. rapporten. Selskapet er av den oppfatning at vannpresset har pågått over tid, og skaden kan derfor ikke anses som en tilfeldig og plutselig skade. Selskapet har vist til at det i nemndspraksis er godtatt skader som utvikler seg i løpet av en dag, men ikke over ett døgn.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på utvendig basseng.

Sikrede har Topp bygningsforsikring som sier at sikringen omfatter "utvendig basseng/boblebad med tilknyttede ledninger inntil 500 000 kroner". Forsikringen omfatter ifølge pkt. 2 "tilfeldige og plutselige skader" som framgår "under" samt utgifter som følge av slike skader. I

denne saken er det ikke tale om slike tilfeldige og plutselige skader som er angitt i pkt. 2.1, 2.2, 2.3 eller 2.4. Spørsmålet er derfor om skaden er omfattet av Standard bygningsforsikring.

Ifølge Standard bygningsforsikring pkt. 4 omfatter forsikringen "tilfeldige og plutselige skader som fremgår under". Den relevante bestemmelsen i denne saken er pkt. 4.4 som gjelder annen skade, og dekker "tilfeldige og plutselige skader". Begrepet "plutselig" er ikke definert i vilkårene, men ordet plutselig betyr i utgangspunktet "momentant". Det kan imidlertid også bety "over natten", og rettspraksis og langvarig nemndspraksis har lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom en dag eller 12–13 timer er "plutselig", men ikke skader som utvikler seg over lenger tid, jf. LG-2016-148681 og f.eks. FinKN 2017-375, 2019-1006 og 2020-640.

Sikrede viser til at spørsmålet om plutselig må være relativ i forhold til hvilken årsak det dreier seg om, jf. LA-2014-164499. Vilårene i denne saken var utformet annerledes enn i nærværende sak. Slik vilårene i nærværende sak er formulert, angir "plutselig" et generelt inngangskrav som er felles for alle de årsaker som dekkes. Nemnda kan ikke se at det er grunnlag for en relativisering av et slikt felles inngangsvilkår, som må sees som en felles begrensning for alle skadeårsaker. Nemnda har for øvrig i flere saker tatt avstand fra LA-2014-164499, jf. bl.a. FinKN 2016-218, og dommen støttes heller ikke av LG-2016-148681, som legger nemndas forståelse av begrepet "plutselig" til grunn.

Ifølge skaderapport av 18.3.20 er bassenget blitt sterkt deformert som følge av stort vannpress i grunnen rundt bassenget. Det er ikke angitt når skaden oppsto eller over hvor lang tid den utviklet seg. Ifølge rapporten er gravearbeidene og dreneringen utført av entreprenøren i henhold til veiledning fra leverandøren av bassenget. Videre fremgår det av rapporten at:

Området rundt bassenget har ikke mulighet for tilkobling av drencvann. Det ble derfor montert en kum som dreneringen rundt bassenget ble tilkoblet. Kummen er 1 m i diameter og ca. 2 meter dyp. I denne kummen ble det montert 2 drenspumper (se vedlagt bilde) som pumpet vannet opp fra kum og bort fra bassengområdet.

Rapporten har følgende beskrivelse av skaden og skadeårsaken:

NN forklarer at sikringene til pumpene hadde løst ut når han ikke var hjemme. Dette har ført til at det har samlet seg mye vann i grunnen rundt bassenget, som igjen har ført til at bassengkonstruksjonen har gitt etter.

(...) den ene pumpen har kilt seg helt fast og går ikke rundt, sikringen løser derfor ut. Den andre har jordfeil, med isolasjonsmotstand til jord på 0,183 MΩ Dette er målt 2 døgn etter pumpene er tatt ut av kummen, så den reelle verdien har mest sannsynlig vært vesentlig lavere. Dette har ført til at jordfeilbryteren har slått ut.

Jeg anser dette som den direkte årsaken til skaden på bassenget og utstyr som renseanlegg, motstrøms pumpe etc.

Skaderapporten angir ikke årsaken til at drenspumpene hadde løst ut, eller på hvilket tidspunkt dette skjedde, men det følger av e-post av 26.1.21 fra montøren som også utarbeidet skaderapporten at:

NN installerte 2 pumper som en ekstra sikkerhet, dette ble en meget bra installasjon med strømtilførsel fra hver sin sikringskurs i bassengets tekniske rom.

Av en eller annen grunn har det oppstått en feil i begge pumper. Erfaringsmessig kan dette skyldes overspenninger i strømmettet, dette kan blant annet oppstå ved lynnedslag.

E-post datert 30.3.21 fra sikredes strømlleverandør opplyser at det ikke ble funnet noen hendelser som viste overspenninger på sikredes adresse i perioden 18.8.19 til 9.3.20. E-posten viser følgende hendelser/avbrudd i den aktuelle perioden:

01.08.2019:

Feil i høyspenningsnettet. avbrudd fra kl 23:13 til 23:14

02.08.2019

Feil i høyspenningsnettet. avbrudd fra kl 03:51 til 03:51

15.09.2019

Feil i høyspenningsnettet. avbrudd fra kl 12:55 til 14:53

02.04.2020

Feil i høyspenningsnettet. avbrudd fra kl 08:52 til 12:01

Slik saken er dokumentert er årsaken til skaden på bassenget at begge drenspumpene sluttet å virke. Dette førte til at det samlet seg mye vann i grunnen rundt bassenget, som deretter førte til at bassengkonstruksjonen ga etter/ble deformert. Skaden ble oppdaget den 9.3.20. Som det fremgår av skaderapporten oppdaget sikrede at sikringene på pumpene hadde løst ut da han ikke var hjemme, uten at det er dokumentert noe nærmere tidspunkt for når pumpene var i funksjon sist. Ut fra dette er det uklart for nemnda når skaden på bassenget oppstod, og det kan da ikke legges til grunn at den oppsto plutselig. I så fall er skaden ikke omfattet av forsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).